

UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI
FACULTAT DE CIÈNCIES JURÍDIQUES

Ensenyament de Relacions Laborals
(Pla 1995)

CURS 2003-2004

<p>Història Social i Política Contemporània (15031007)</p>

Primer curs
Primer quadrimestre

Assignatura Troncal
7.5 Crèdits (5 teòrics i 2.5 pràctics)

Professors:

- ✓ Dr. Antoni Jordà Fernández
- ✓ Sra. Clara Furriols Espona

Ensenyament : RELACIONS LABORALS **Pla: 1995**
Àrea de coneixement: HISTÒRIA DEL DRET I DE LES INSTITUCIONS
Nom de l'assignatura: HISTÒRIA SOCIAL I POLÍTICA CONTEMPORÀNIA
Curs 2003-2004
Tipus d'assignatura: TRONCAL
Període: 1r. QUADRIMESTRE
Nombre de crèdits: 7,5 (5 teòrics i 2,5 pràctics)
Professors que impartiran l'assignatura:

DR. ANTONI JORDÀ FERNÁNDEZ
SRA. CLARA FURRIOLS ESPONA

TEMARI

Presentació:

L'objectiu de l'assignatura és assolir un coneixement bàsic de l'evolució social i política des de la Revolució Industrial, i dels moviments socials, així com també permetre l'estudi del sistema de producció capitalista, dels moviments socials, de les doctrines socials, i del naixement de l'Estat social.

La metodologia a seguir combinarà les explicacions teòriques amb el comentari i estudi pràctic de textos adients a cada tema.

TEMARI

Tema 1. Introducció.

La Història social i política contemporània: mètode i objecte. La consideració moral i social del treball, dels modes i relacions de producció amb anterioritat a l'època contemporània.

Tema 2. La revolució francesa. De les revolucions burgeses a les revolucions obreres.

La transició de l'Antic Règim a l'Estat liberal: del feudalisme al capitalisme. La revolució francesa. Revolucions burgeses, revolució industrial i revolucions obreres.

Tema 3. La propietat del Treball i del Capital i la seva gestió.

La concepció contemporània del treball i de les relacions laborals. La formació del proletariat com a classe social propietària del treball a l'Estat liberal. La formació de la burgesia com a propietària del capital a l'Estat liberal.

Tema 4.- La concreció jurídica de les relacions socials.

La regulació del treball. La "qüestió social". La legislació laboral: intervencionisme estatal i regulació paccionada.

Tema 5. La resposta teòrica: les doctrines socials.

Els precedents del socialisme. El socialisme utòpic. El socialisme científic. El comunisme i la socialdemocràcia. La doctrina social de l'església catòlica.

Tema 6. Moviments socials i conflictes socio-laborals.

Els precedents de l'activitat sindical i l'inici de l'associacionisme obrer a Europa. Les internacionals obreres. L'acció social de l'església catòlica. El nou sindicalisme i les relacions laborals. Constitucions i drets socials.

Tema 7. La resposta política: la recepció i materialitzacions polítiques de les doctrines socials.

Materialitzacions revolucionàries: Les revolucions de 1848. La comuna francesa de 1871. La revolució russa de 1917 i la construcció d'un model alternatiu. Alemanya i la República de Weimar. Els EE.UU i la política del "New Deal". Els fronts populars : França i Espanya. La política social internacional: la OIT.

Tema 8. L'Estat social

Aspectes polítics: la Segona Guerra Mundial; Política de blocs i Guerra freda; Descolonització i subdesenvolupament. La transformació de l'Estat liberal en l'Estat social. Teoria de l'Estat social. La consolidació i generalització europea de l'Estat social. Teories justificatives i teories crítiques.

Tema 9.- Aproximació a la legislació laboral contemporània a Espanya.

BIBLIOGRAFIA:

Nota: S'inclouen referències d'algunes obres, sense pretensió exhaustiva, que poden servir d'orientació per a la preparació del temari.

AAVV, *La legislación social en la historia de España*, Cortes Generales, Madrid 1987.

M.R. Alarcón Caracuel, *El derecho de asociación obrera en España (1839-1900)* (Madrid 1975).

M. Alonso Olea, *Introducción al Derecho del Trabajo* (Madrid 1994).

M. Aizpuru - A. Rivera, *Manual de historia social del trabajo*, Madrid 1994.

G. Ambrosius, *Historia social y económica de Europa en el s. XX*, Madrid 1992.

R. Aracil, et. alt., *El mundo actual. De la Segunda Guerra Mundial a nuestros días*, Barcelona 1995.

M. Baldo Lacomba, *La revolución industrial* Madrid 1993.

E. Borrajo Dacruz, *Introducción al Derecho del Trabajo*, Madrid 1999 (10ª ed.)

S. Castillo Forcadell, et. alt., *El trabajo a través de la historia*, Madrid 1997.

S. Castillo Forcadell, *Historia social en España: actualidad y perspectivas* Madrid 1991.

R. Cotarelo, *Del Estado del Bienestar al Estado del Malestar* (Madrid 1990, 2ª ed.).

J. Droz, *Historia general del socialismo*, Barcelona, 1989.

B. González Moreno, *El Estado social. Naturaleza jurídica y estructura de los derechos sociales* (Madrid 2002).

N. Hampson, *Historia social de la Revolución francesa*, Madrid 1989.

A. Martín Valverde, et. alt., *La legislación social en la Historia de España. De la revolución liberal a 1936* (Madrid 1987).

A. Montoya Melgar, *Ideología y lenguaje en las leyes laborales España, 1873-1978* (Madrid 1992).

M. Palomeque López, *Derecho del Trabajo e Ideología* (Madrid 1985).

J. Rule, *Clase obrera e industrialización. Historia social de la revolución industrial británica (1750-1850)*, Barcelona 1990.

A. Schubert, *Historia social de España, 1800-1990*, Hondarribia 1990.

M^a. Teresa Sosa Mancha, *La emergencia del contrato de trabajo (la Codificación civil y los proyectos de Ley de Contrato de Trabajo, 1821- 1924)*, Madrid 2002.

A. Soto Carmona, *El trabajo industrial en la España contemporánea* (Madrid 1989).

M. Tuñón de Lara,, *Metodología de la historia social en España* Madrid 1984.

CRITERIS D'AVUACIÓ:

Examen final, que constarà de diferents parts per tal d'avaluar els coneixements teòrics i pràctics assolits en relació al programa de l'assignatura.